

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลข้อมูล ขอนำเสนอรายละเอียดการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การศึกษาถึงความพร้อม ในการมีส่วนร่วมบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงไว้ในตารางที่ 1
ตอนที่ 2 ความพร้อมของชุมชนถึง ในการมีส่วนร่วมบริหารโรงเรียน ประถมศึกษา
แสดงไว้ในตารางที่ 2 - 7
2. แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา แบ่งเป็น 4 ตอน
ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับ แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา แสดงไว้ ในตารางที่ 8 - 13
ตอนที่ 2 สรุปแนวทางเบื้องต้น ของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา แสดงไว้ ในตารางที่ 14
ตอนที่ 3 แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียนประถมศึกษา จาก การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชน แสดงไว้ ในตารางที่ 15
ตอนที่ 4 สรุป แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (คน) (n = 308)	ร้อยละ
1. ปัจจุบันท่านเป็นสมาชิกหรือดำรงตำแหน่ง		
ในองค์กรใดของหมู่บ้าน (ท่านสามารถเลือก-มากกว่า หนึ่งกลุ่มได้)		
กลุ่มออมทรัพย์	105	34.09
กลุ่มสหกรณ์การเกษตร อำเภอแม่แจ่ม	77	25.00
กลุ่มแม่บ้าน	111	36.04
กลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติและ	84	27.27
กลุ่มทอผ้า	63	20.45
กลุ่มอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นและสมุนไพร	38	12.34
กลุ่มธุรกิจการค้า	32	10.39
ข้าราชการฝ่ายปกครอง	17	5.57
บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล	74	24.03
หัวหน้าหน่วยราชการ	20	6.49
ข้าราชการทางการศึกษา	37	12.01
2. อายุ		
18 – 25 ปี	31	10.06
26 – 35 ปี	84	27.27
36 – 45 ปี	133	43.18
46 ปีขึ้นไป	60	19.48

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (คน) (n = 308)	ร้อยละ
3. วุฒิการศึกษา		
ประถมศึกษา	169	54.87
มัธยมศึกษาตอนต้น	49	15.91
มัธยมศึกษาตอนปลาย	30	9.74
อาชีวศึกษา	15	4.87
ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า	33	10.71
สูงกว่าปริญญาตรี	12	3.90
4. ท่านเคยมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา หรือไม่		
- เคย	182	59.09
- ไม่เคย	126	40.91
5. ถ้า เคย ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมในฐานะใด		
- เป็นกรรมการศึกษาของโรงเรียน	50	16.23
- เป็นกรรมการในโครงการ หรือ กิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน	31	10.06
- ให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะแก่โรงเรียน	15	4.82
- บริจาคทรัพย์สินแก่โรงเรียน	23	7.47
- ร่วมประชุมกับโรงเรียนในบางโอกาส	63	20.45
รวม	308	100

จากตารางที่ 1 พบว่าสมาชิกของชุมชนส่วนใหญ่เป็นสมาชิกหรือดำรงตำแหน่งในองค์กรแม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 36.04 มีอายุระหว่าง 36 - 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.18 วุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 54.87 และเคยมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 59.09 โดยมีส่วนร่วมในฐานะเป็นผู้เข้าร่วมประชุมกับโรงเรียนในบางโอกาส คิดเป็นร้อยละ 20.45 ตอนที่ 2 ความพร้อมของชุมชนในการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา

ตารางที่ 2 ความพร้อมของชุมชนในการมีส่วนร่วมบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ด้านการวางแผน

ความพร้อมด้านการวางแผน	ไม่พร้อม (ร้อยละ)	พร้อม (ร้อยละ)	ระดับความพร้อม		ความ หมาย
			\bar{X}	S. D.	
1. ความรู้ เกี่ยวกับปัญหาและความ ต้องการของโรงเรียน	13.31	86.69	4.47	0.51	มาก
2. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการ ศึกษาในระดับประถมศึกษา	14.61	85.39	4.19	0.60	มาก
3. การให้ข้อมูลเพื่อการวางแผนการจัด การศึกษาของโรงเรียน	12.34	87.34	4.24	0.48	มาก
4. การเข้า เป็นกรรมการในการวางแผนของ โรงเรียน	12.66	84.06	4.43	0.68	มาก
5. การนำเสนอปัญหาและความต้องการ ของชุมชนในการวางแผน	14.96	82.13	4.55	0.57	มาก
6. การนำเสนอข้อมูลในการวางแผนเพื่อ สนองความต้องการระดับชาติ	17.89	88.31	3.40	0.75	ปาน กลาง
7. การตัดสินใจในการใช้แผนบริหารโรงเรียน	11.69	88.31	4.26	0.71	มาก
8. การเก็บ ข้อมูล ปัญหา อุปสรรค ในการ ดำเนินการตามแผน	13.31	86.68	4.28	0.86	มาก
9. ร่วมปรับแผนให้เหมาะสมกับสภาพและ ความต้องการของโรงเรียนอย่างแท้จริง	8.77	90.78	4.25	0.66	มาก
เฉลี่ยรวม	14.76	86.56	4.23	0.65	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าความพร้อมของชุมชนในการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน
 ประถมศึกษา ด้านการวางแผน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่ามีความพร้อม (ร้อยละ
 86.56) ส่วนระดับความพร้อมในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีพร้อมอยู่ในระดับมาก
 ($\bar{X} = 4.23$) โดยประเด็นที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การนำเสนอปัญหาและความต้องการของ
 ชุมชน ในการวางแผน ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการ
 ของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.47$) และ การเข้าเป็นกรรมการในการวางแผนของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.43$)
 ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ที่ การนำเสนอข้อมูลในการวางแผนเพื่อสนองความต้องการ
 ระดับชาติ ($\bar{X} = 3.40$)

ตารางที่ 3 ความพร้อมของชุมชน การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ด้านการจัดองค์การ

ความพร้อมด้านการจัดองค์การ	ไม่พร้อม (ร้อยละ)	พร้อม (ร้อยละ)	ระดับความพร้อม		ความ หมาย
			\bar{X}	S. D.	
1. ความรู้ ประสบการณ์ ในการกำหนด รูปแบบ โครงสร้าง การบริหารโรงเรียน	16.88	83.11	3.89	0.63	มาก
2. การร่วมกำหนดบทบาท อำนาจ หน้าที่ ของบุคลากรในโรงเรียน	12.34	87.66	3.95	0.91	มาก
3. การร่วมสรรหาบุคลากรในโรงเรียนตาม ความต้องการของชุมชน	12.66	87.34	3.53	0.96	มาก
4. การสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร (ครู , นักการ) ของชุมชน	11.04	88.96	3.58	1.32	มาก
5. การส่งเสริม สร้างขวัญกำลังใจในการ ปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน	5.84	94.15	4.18	0.66	มาก
6. การเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของ โรงเรียนทุกโอกาส	9.47	90.26	4.59	0.54	มากที่สุด
7. ความรู้ ประสบการณ์ ของบุคลากรใน ชุมชนเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา	10.06	89.95	4.31	0.71	มาก
8. การมีทรัพยากร เพียงพอที่จะช่วย สนับสนุนการดำเนินการของโรงเรียนได้	13.64	86.36	4.46	0.61	มาก
เฉลี่ยรวม	11.49	88.47	4.06	0.79	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าความพร้อมของชุมชนในการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา ด้านการจัดองค์การ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นว่ามีความพร้อม
(ร้อยละ 88.47) ส่วนระดับความพร้อมในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีพร้อมอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา
ของโรงเรียนทุกโอกาส ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมาคือ การมีทรัพยากรเพียงพอที่จะช่วย
สนับสนุนการดำเนินการของโรงเรียนได้ ($\bar{X} = 4.46$) และความ รู้ ประสพการณ์ ของ
บุคลากรในชุมชนเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ($\bar{X} = 4.31$) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
อยู่ที่ การร่วมสรรหาบุคลากรในโรงเรียนตาม ความต้องการของชุมชน ($\bar{X} = 3.53$)

ตารางที่ 4 ความพร้อมของชุมชน ในการมีส่วนร่วมของชุมชนการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ด้านการอำนวยการ

ความพร้อมด้านการอำนวยการ	ไม่พร้อม (ร้อยละ)	พร้อม (ร้อยละ)	ระดับความพร้อม		ความ หมาย
			\bar{X}	S. D.	
1. การอุทิศเวลาเพื่อเข้าร่วมบริหารโรงเรียนได้	7.74	92.52	4.36	0.67	มาก
2. วัฒนธรรมของชุมชนเอื้อต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน	8.12	91.58	4.20	0.61	มาก
3. ความมีอิสระในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของชุมชน	11.36	88.64	4.06	1.04	มาก
ค่าเฉลี่ย	9.07	90.91	4.21	0.77	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่าความพร้อมของชุมชนในการมีส่วนร่วมการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการอำนวยการ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นว่ามีความพร้อม (ร้อยละ 90.91) ส่วนระดับความพร้อมในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การอุทิศเวลาเพื่อเข้าร่วมบริหารโรงเรียนได้ ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมาคือ วัฒนธรรมของชุมชนเอื้อต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.20$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ที่ ความมีอิสระในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของชุมชน ($\bar{X} = 4.06$)

ตารางที่ 5 ความพร้อมของชุมชน ในการมีส่วนร่วมของชุมชนการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ศึกษาด้านการประสานงาน

ความพร้อมด้านการประสานงาน	ไม่พร้อม (ร้อยละ)	พร้อม (ร้อยละ)	ระดับความ พร้อม		ความ หมาย
			\bar{X}	S. D.	
1 ความสามารถในการประสานงานกับ บุคคล องค์กรทั้งภายในและนอกชุมชน	9.34	70.25	4.25	0.60	มาก
2 การมีเวลาเพื่อการประสานงานเกี่ยวกับการ การจัดการศึกษาของโรงเรียนได้อย่าง ต่อเนื่อง	10.39	89.61	4.28	0.46	มาก
3 ความสามารถในการประสานงานกับ หน่วยงานระดับสูง เช่น อำเภอ จังหวัด	16.56	83.17	3.81	0.73	มาก
4 การมีเทคโนโลยี เครื่องมือ และสื่อที่ พร้อมสำหรับการประสานงาน	19.16	80.84	4.09	0.62	มาก
เฉลี่ยรวม	13.86	85.97	4.11	0.60	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่าความพร้อมของชุมชนในการมีส่วนร่วมการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ศึกษา ด้านการประสานงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นว่ามีความพร้อม (ร้อยละ
85.97) ส่วนระดับความพร้อมในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีพร้อมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.11$) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมีเวลาเพื่อการประสานงานเกี่ยวกับการจัด
การศึกษาของโรงเรียนได้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมาคือ ความสามารถในการ
ประสานงานกับบุคคล องค์กรทั้งภายในและนอกชุมชน ($\bar{X} = 4.25$) และการมีเทคโนโลยี
เครื่องมือ และสื่อที่พร้อมสำหรับการประสานงานได้ ($\bar{X} = 4.09$) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่
ที่ ความสามารถในการประสานงานกับหน่วยงานระดับสูง เช่น อำเภอ จังหวัด ($\bar{X} = 3.81$)

ตารางที่ 6 ความพร้อมของชุมชน ในการมีส่วนร่วมของชุมชนการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ด้านการประเมินผล

ความพร้อมด้านการประเมินผล	ไม่พร้อม (ร้อยละ)	พร้อม (ร้อยละ)	ระดับความ พร้อม		ความ หมาย
			\bar{X}	S. D.	
1. มีความสนใจที่จะเข้าร่วมในการกำกับ ติดตาม การดำเนินการของโรงเรียน	9.09	90.9	4.35	0.50	มาก
2. มีประสบการณ์ ความรู้ความเข้าใจ การ ประเมินการจัดการศึกษา	13.64	86.36	4.37	0.66	มาก
3. การเข้าร่วมเป็นกรรมการกำกับติดตาม ประเมินผลการและการจัดการศึกษา ของโรงเรียน	14.94	82.85	4.14	0.56	มาก
4. การให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการ ประเมินผลและการจัดการศึกษาของ โรงเรียน	11.36	88.62	4.14	0.66	มาก
เฉลี่ยรวม	12.26	87.18	4.25	0.59	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่าความพร้อมของชุมชนในการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา ด้านการประเมินผล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่ามีความพร้อม (ร้อยละ
87.18) ส่วนระดับความพร้อมในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีพร้อมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.25$) โดยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ มีประสบการณ์ ความรู้ความเข้าใจ การประเมินการจัด
การศึกษา ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาคือ มีความสนใจที่จะเข้าร่วมในการกำกับ ติดตาม การ
ดำเนินการของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.35$) มีสองประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ที่ การเข้าร่วมเป็น
กรรมการกำกับติดตาม ประเมินผลการและการจัดการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.1$) และการให้
ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการประเมินผลและการจัดการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.14$)

ตารางที่ 7 ความพร้อมของชุมชน ในการมีส่วนร่วมของชุมชนการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ด้านการบริหารทั่วไป

ความพร้อมด้านการบริหารทั่วไป	ไม่พร้อม	พร้อม (ร้อยละ)	ระดับความ พร้อม		ความ หมาย
			\bar{X}	S. D.	
1. มีประสบการณ์ ความรู้ ในการจัดทำ หลักสูตรของโรงเรียน	19.81	90.19	4.13	0.67	มาก
2. มีแหล่งความรู้ แหล่งวิทยากรในชุมชน ที่จะร่วมจัดการศึกษา	13.64	86.36	4.03	1.11	มาก
3. การจัดสรรทรัพยากรเพื่อการสนับสนุน การจัดการศึกษาของโรงเรียน	10.71	89.29	4.14	0.56	มาก
4. มีความรู้ความสามารถในการพัฒนา ระบบงาน สนับสนุนการจัดการศึกษา เช่นงานการเงิน งานธุรการ งานงบ ประมาณ	17.86	82.05	4.13	0.65	มาก
5. มีความสนใจที่จะเข้าร่วมงานพัฒนา ระบบการเรียนการสอน	12.34	87.66	4.12	0.66	มาก
6. การให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหาระบบ งานต่างๆของโรงเรียน	10.06	89.93	4.03	1.11	มาก
เฉลี่ยรวม	14.07	85.91	4.10	0.95	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่าความพร้อมของชุมชนในการมีส่วนร่วมบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการบริหารทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นว่ามีความพร้อม (ร้อยละ 85.91) ส่วนระดับความพร้อมในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ การจัดสรรทรัพยากรเพื่อการสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมาสองประเด็นคือมีประสบการณ์ ความรู้ ในการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน และมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาระบบงาน สนับสนุนการจัดการศึกษา เช่นงานการเงิน งานธุรการ งานงบประมาณ ($\bar{X} = 4.13$) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดสองประเด็นอยู่ที่ มีแหล่งความรู้ แหล่งวิทยากรในชุมชนที่จะร่วมจัดการศึกษาและการให้ข้อเสนอแนะเพื่อ แก้ปัญหาระบบงานต่างๆของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.03$)

2. แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา

ตอนที่ 1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับ แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร
โรงเรียนประถมศึกษา

ตารางที่ 8 แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ด้านการวางแผน

ด้านการวางแผน	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย
1. ชุมชนควรเป็นผู้กำหนดนโยบายในการวางแผนโรงเรียน	3.11	1.42	ปานกลาง
2. ข้อมูลในการวางแผนควรได้มาจากชุมชน	3.12	1.18	ปานกลาง
3. ชุมชนควรมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนในการวางแผนของโรงเรียน	3.24	1.20	ปานกลาง
4. ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการผลักดันให้เกิดการปฏิบัติตามแผนของโรงเรียน	3.33	1.26	ปานกลาง
5. แผนงานของโรงเรียนควรเป็นไปตามความต้องการและปัญหาของชุมชน	3.07	1.29	ปานกลาง
6. ชุมชนควรมีอิสระในการกำหนดนโยบายในการวางแผนของโรงเรียน	3.00	1.18	ปานกลาง
7. ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจใช้แผนงานของโรงเรียน	3.19	1.17	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.15	0.92	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่าแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการวางแผน ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือชุมชนควรมีส่วนร่วมในการผลักดันให้เกิดการปฏิบัติตามแผนโรงเรียน ($\bar{X} = 3.33$) รองลงมาคือชุมชนควรมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนในการวางแผนของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.24$) และชุมชนควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจใช้แผนงานของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.19$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ชุมชนควรมีอิสระในการกำหนดนโยบายในการวางแผนของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.00$)

ตารางที่ 9 แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ด้านการจัดองค์การ

แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการจัดองค์การ	\bar{X}	S.D	ความ หมาย
1. ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการกำหนด โครงสร้าง อำนาจ หน้าที่ของโรงเรียน	2.28	1.22	ปานกลาง
2. คุณสมบัติของบุคลากรในโรงเรียนควรเป็นตามความ ต้องการของชุมชน	3.07	1.23	ปานกลาง
3. ชุมชนควรให้ความเห็นชอบในการจัดองค์การตามที่ โรงเรียนเสนอ	3.21	1.17	ปานกลาง
4. ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการกำหนด โครงสร้าง อำนาจ หน้าที่ของโรงเรียน	2.82	1.26	ปานกลาง
5. ให้คนในชุมชนมีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการ ศึกษาในโรงเรียนอย่างเต็มที่	3.24	1.19	ปานกลาง
6. องค์กรของโรงเรียนสามารถ ปรับและยืดหยุ่นตาม ความต้องการของชุมชน	3.08	1.26	ปานกลาง
7. ราชการต้องกำหนดบทบาท หน้าที่ รูปแบบ ขององค์กร ทางการศึกษาในการมีส่วนร่วมบริหารโรงเรียนอย่าง ชัดเจน มีกฎหมายรองรับ	3.33	1.30	ปานกลาง

ตารางที่ 9 (ต่อ)

แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการจัดองค์การ	\bar{X}	S.D	ความหมาย
8. การปรับปรุงพัฒนาองค์การเป็นไปตามความต้องการของชุมชน	2.98	1.25	ปานกลาง
9. แผนงานการพัฒนาบุคลากรมาจากชุมชน	2.93	1.28	ปานกลาง
10. ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการกำหนด บทบาท หน้าที่ของ บุคลากรในโรงเรียน	2.97	0.98	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.04	0.87	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่าแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดองค์การ ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ส่วนราชการต้องกำหนดบทบาท หน้าที่ รูปแบบขององค์การทางการศึกษาในการมีส่วนร่วมบริหารโรงเรียนอย่างชัดเจน มีกฎหมายรองรับ ($\bar{X} = 3.33$) รองลงมาคือ ให้คนในชุมชนมีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในโรงเรียนอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.24$) และชุมชนควรให้ความเห็นชอบในการจัดองค์การตามที่โรงเรียนเสนอ ($\bar{X} = 3.21$) ส่วนในประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือชุมชนควรมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างอำนาจหน้าที่ของโรงเรียน ($\bar{X} = 2.81$)

ตารางที่ 10 แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ด้านการอำนวยความสะดวก

ด้านการอำนวยความสะดวก	\bar{X}	S.D	ความหมาย
1. ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการวินิจฉัย สั่งการการบังคับ บัญชา โดยผู้แทนหรือ องค์การที่ได้รับมอบหมาย จากชุมชน	2.72	1.23	ปานกลาง
2. ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการวินิจฉัย สั่งการ การบังคับ บัญชา ตามแผนงานและโครงสร้างที่ชุมชนกำหนด	2.92	1.28	ปานกลาง
3. การวินิจฉัย สั่งการ การบังคับบัญชาเป็นไปตาม ระบบการบริหารงานราชการ	3.23	1.27	ปานกลาง
4. ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการชี้แนะ นำเสนอข้อมูล ในการ วินิจฉัยสั่งการ การบังคับบัญชาในโรงเรียน	3.03	1.04	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	2.97	0.89	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่าแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการอำนวยความสะดวก ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การวินิจฉัย สั่งการ การบังคับบัญชาเป็นไปตามระบบบริหารราชการ ($\bar{X} = 3.23$) รองลงมาคือ ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการชี้แนะ นำเสนอข้อมูล ในการวินิจฉัย สั่งการ การบังคับบัญชาในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.03$) และ ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการวินิจฉัย สั่งการ การบังคับบัญชา ตามแผนงานและโครงสร้างที่ชุมชนกำหนด ($\bar{X} = 2.92$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการวินิจฉัย สั่งการ การบังคับบัญชา โดยผู้แทนหรือ องค์การที่ได้รับมอบหมายจากชุมชน ($\bar{X} = 2.72$)

ตารางที่ 11 แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ด้านการประสานงาน

ด้านการประสานงาน	\bar{X}	S.D	ความหมาย
1. ชุมชนควรเข้าไปมีบทบาทในการประสานงานระหว่าง องค์กรหรือหน่วยงานเพื่อจัดการศึกษาของโรงเรียน	2.93	1.24	ปานกลาง
2. การประสานงานเป็นไปตามที่แผนงานของชุมชน กำหนด	2.87	1.17	ปานกลาง
3. การประสานงานทั้งปวงโรงเรียนควรเป็นแกนนำ	3.33	1.23	ปานกลาง
4. การประสานงานควรเกิดจากการวางแผนระหว่าง ชุมชนกับโรงเรียน	3.39	1.30	ปานกลาง
5. ชุมชนควรสนับสนุนทรัพยากรและสื่อใน การประสานงาน	3.40	1.21	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.18	0.95	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบว่าแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา ด้านการประสานงาน ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$)
โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ชุมชนควรสนับสนุนทรัพยากรและสื่อในการประสานงาน
($\bar{X} = 3.40$) รองลงมาคือ การประสานงานควรเกิดจากการวางแผนระหว่างชุมชนกับโรงเรียน
($\bar{X} = 3.39$) และ การประสานงานทั้งปวงโรงเรียนควรเป็นแกนนำ
($\bar{X} = 3.40$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การประสานงานเป็นไปตามแผนงานที่ชุมชน
กำหนด ($\bar{X} = 2.87$)

ตารางที่ 12 แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ด้านการประเมินผล

ด้านการประเมินผล	\bar{X}	S.D	ความหมาย
1. ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อประเมินผล การจัดการการศึกษาของโรงเรียน	3.07	1.24	ปานกลาง
2. ชุมชนควรสนับสนุนทรัพยากรในการประเมินผล การจัดการศึกษาของโรงเรียน	3.12	1.18	ปานกลาง
3. ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการจัดหา เทคโนโลยี เครื่อง มือในการประเมินผล	3.01	1.25	ปานกลาง
4. ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการเสนอแนะ พัฒนาระบบ การประเมินผลกับโรงเรียน	3.26	1.13	ปานกลาง
5. การมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องในการประเมินผล การจัดการศึกษาของโรงเรียน	3.14	1.21	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.12	0.91	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พบว่าแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการประเมินผล ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการเสนอแนะ พัฒนาระบบการประเมินผลกับโรงเรียน ($\bar{X} = 3.26$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องในการประเมินผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.14$) และ ชุมชนควรสนับสนุนทรัพยากรในการประเมินผล การจัดการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.12$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการจัดหา เทคโนโลยี เครื่องมือในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.01$)

ตารางที่ 13 แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ด้านการบริหารทั่วไป

ด้านการบริหารทั่วไป	\bar{X}	S.D	ความหมาย
1. หลักสูตรของโรงเรียนจัดทำตามความต้องการของชุมชน	3.06	1.34	ปานกลาง
2. หลักสูตรของโรงเรียนให้ชุมชนเป็นผู้ให้ความเห็นชอบในการนำไปใช้	3.04	1.21	ปานกลาง
3. ระบบการเรียนการสอนเป็นไปตามความต้องการของชุมชน	3.04	1.33	ปานกลาง
4. งบประมาณในการจัดการศึกษามาจากการมีส่วนร่วมของ ชุมชน หรือ องค์กรของชุมชน (สภาตำบล อบต. เทศบาล)	3.24	1.30	ปานกลาง
5. ควรนำภาษีบางส่วนที่ได้จากชุมชนมาใช้จ่ายเพื่อการศึกษามในชุมชน	3.39	1.27	ปานกลาง
6. โรงเรียนควรเป็นแหล่งบริการทางวิชาการแก่ชุมชนอย่างแท้จริง	3.60	1.34	มาก
7. ชุมชนควรสนับสนุนให้เกิดการพัฒนากระบวนการต่างๆของโรงเรียน	3.29	1.40	ปานกลาง
8. ชุมชนควรพร้อมที่จะให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหาระบบงานต่างๆของโรงเรียนอย่างเต็มที่	3.41	1.35	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.25	0.91	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 พบว่าแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านบริหารทั่วไป ในภาพรวมเห็นด้วย ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือโรงเรียนควรเป็นแหล่งบริการทางวิชาการแก่ชุมชนอย่างแท้จริง ($\bar{X} = 3.60$) รองลงมาคือ ชุมชนควรพร้อมที่จะให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหาระบบงานต่างๆ ของโรงเรียนอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.41$) และควรรนำภาษาบางส่วนที่ได้จากชุมชนมาใช้จ่ายเพื่อการ ศึกษาในชุมชน($\bar{X}=3.39$)ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดสองประเด็นคือหลักสูตรของโรงเรียนให้ ชุมชนเป็นผู้ให้ความเห็นชอบในการใช้และระบบการเรียนการสอนเป็นไปตามความต้องการของ ชุมชน ($\bar{X}=3.04$)

ตอนที่ 2

ตารางที่ 14 แนวทางเบื้องต้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ในเขตอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ความพร้อมของชุมชน	ความเห็นของชุมชนเกี่ยวกับ แนวทางการมีส่วนร่วมใน การบริหาร	สรุปแนวทางเบื้องต้นการมีส่วน ร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียน
ด้านการวางแผน ชุมชนมีความพร้อมมากที่จะมี ส่วนร่วมในการวางแผนโดย เฉพาะการนำเสนอข้อมูล ความต้องการของชุมชน และ การนำเสนอไปปฏิบัติรวมถึงการ ปรับเปลี่ยน	ด้านการวางแผน การผลักดัน ตัดสินใจ ให้เกิด การปฏิบัติตามแผนของโรง เรียนที่มาจากการมีส่วนร่วม ใน การวางแผน และความต้องการ ของชุมชน	ด้านการวางแผน ควรมีส่วนร่วมในกระบวนการ วางแผนและการตัดสินใจ ปฏิบัติตามแผนของโรงเรียน รวมถึงการปรับเปลี่ยน
ด้านการจัดองค์การ ชุมชนมีความพร้อมที่จะ สนับสนุนทรัพยากร บุคลากรที่ มีประสบการณ์ กำลังใจแก่ บุคลากรในโรงเรียนและการ กำหนดโครงสร้างการบริหารทุก โอกาส	ด้านการจัดองค์การ การเข้าร่วมบริหารโรงเรียนตาม ความต้องการของชุมชนโดยมี กฎหมายรองรับ	ด้านการจัดองค์การ รูปแบบองค์กรของโรงเรียน ชุมชนควรมีส่วนเป็นผู้กำหนด รวมถึงการสร้างขวัญและกำลัง ใจแก่บุคลากร โดยมีกฎหมาย รองรับที่ชัดเจน
ด้านการอำนวยความสะดวก ชุมชนมีความพร้อมในเรื่อง เวลาและมีวัฒนธรรมที่เอื้อต่อ การจัดการศึกษา	ด้านการอำนวยความสะดวก การวินิจฉัย สั่งการเป็นไปตาม ระบบการบริหาร โดยระบบที่มา จากชุมชนร่วม กำหนด	ด้านการอำนวยความสะดวก การบริหาร วินิจฉัย สั่งการ บังคับบัญชา ภายในโรงเรียน เป็นไปตามระบบบริหาร และ ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการจัด ระบบการบริหารจัดการของ โรงเรียน

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ความพร้อมของชุมชน	ความเห็นของชุมชนเกี่ยวกับ แนวทางการมีส่วนร่วมใน การบริหาร	สรุปแนวทางเบื้องต้นการมีส่วน ร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียน
ด้านการประสานงาน มีเวลา เครื่องมือความสามารถ ในการประสานงานกับหน่วย ราชการระดับสูง และบุคคลทั้ง ภายในและนอกชุมชน	ด้านการประสานงาน การประสานงานตามแผนหรือ ระบบที่ชุมชนร่วมวางแผนและ โรงเรียนเป็นแกนนำในการ ดำเนินงานโดยการสนับสนุน ทรัพยากรจากชุมชน	ด้านการประสานงาน โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการ ประสานงานภายใต้แผนงาน ทรัพยากรที่มาจากชุมชนโดย ชุมชนวางแผนสนับสนุน ทรัพยากรและสื่อที่จำเป็นใน การประสานงาน
ด้านการประเมินผล ความพร้อม ข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์ที่จะเข้าร่วม กำกับ ติดตาม การให้ใน การประเมินผลของโรงเรียน	ด้านการประเมินผล การเสนอแนะ พัฒนาการ ประเมินผล อย่างต่อเนื่องตาม แผนงานโดยการสนับสนุน ทรัพยากรจากชุมชน	ด้านการประเมินผล มีการประเมินผลและการ พัฒนาการประเมินโดยชุมชนมี ส่วนร่วมในกระบวนการและ สนับสนุน ทรัพยากรอย่าง ต่อเนื่อง
ด้านการบริหารทั่วไป ความพร้อมที่จะจัดสรร ทรัพยากร ประสบการณ์ แหล่ง ความรู้ เสนอแนะ พัฒนาวิธี การ จัดการเรียนการสอนและ ระบบงานในโรงเรียน	ด้านการบริหารทั่วไป โรงเรียนต้องเป็นแหล่งวิทยา การความรู้ ที่ชุมชนต้องการ โดยใช้ทรัพยากรที่ได้รับการ สนับสนุนจากของชุมชนโดย เฉพาะเรื่องภาษีบางส่วนจาก ชุมชน	ด้านการบริหารทั่วไป โรงเรียนต้องเป็นแหล่งบริการ วิทยาการแก่ชุมชนอย่างแท้จริง โดยชุมชนควรให้ข้อเสนอแนะ เพื่อการแก้ปัญหาของโรงเรียน และสนับสนุนภาษีบางส่วนเพื่อ การจัดการศึกษาแก่โรงเรียน

สรุป แนวทางเบื้องต้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของบุคลากรในชุมชน อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

1. ด้านการวางแผน แผนงานบริหารโรงเรียนมาจากการวิเคราะห์ความต้องการที่แท้จริงของชุมชนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน
2. ด้านการจัดองค์กร โรงเรียนและชุมชนควร มีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบการบริหารที่หลากหลาย และมีกฎหมายรองรับที่ชัดเจน
3. ด้านการอำนวยความสะดวก วิจัยสั่งการ บังคับบัญชา ภายในโรงเรียนให้เป็นไปตามระบบบริหารที่มีชุมชนมีส่วนร่วมในการ ชี้แนะ นำเสนอข้อมูล
4. ด้านการประสานงาน โรงเรียนเป็นแกนกลางในการประสานงาน ตามแผนงานและทรัพยากรที่สนับสนุนมาจากชุมชน
5. ด้านการประเมินผล มีการประเมินผลที่ชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการทั้งจากภายในโรงเรียนและภายนอกชุมชนอย่างต่อเนื่อง
6. ด้านการบริหารทั่วไป โรงเรียนเป็นแหล่งวิทยากร แหล่งประสานให้เกิดวิทยากรทั้งปวงที่ชุมชนต้องการ โดยทรัพยากร ภูมิปัญญาของชุมชนต้องนำมาส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ของชุมชน

ตอนที่ 3

ความเห็น และข้อเสนอแนะผู้ทรงคุณวุฒิจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับ แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอแม่แจ่ม

จากการนำผลการศึกษามาวิเคราะห์การแสดงความคิดเห็นของชุมชน ในอำเภอแม่แจ่ม ในด้านความพร้อม และแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา มาเป็นแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารเบื้องต้น แล้วนำเสนอ ขอความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ในชุมชนจากทั้ง 3 องค์กรในชุมชนจำนวน 15 คนคือ องค์กรทางเศรษฐกิจ จำนวน 5 คน องค์กรทางวัฒนธรรม จำนวน 5 คน องค์กรทางการปกครองและข้าราชการ จำนวน 5 คน ได้มีความคิดเห็น ที่เห็นด้วย กับผลการศึกษาถึง แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 6 รายการทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 และได้ให้ข้อเสนอแนะสรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 15 ความเห็นและข้อเสนอแนะ จากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทาง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขต อำเภอแม่แจ่ม

อันดับ	งานบริหารโรงเรียน	ความเห็น เกี่ยวกับ แนวทาง เบื้องต้น	ข้อเสนอแนะ
1	ด้านการวางแผน	เห็นด้วย	ให้มีการวิเคราะห์ความต้องการที่แท้จริงของชุมชน ให้นักลกร ภูมิปัญญาของชุมชนได้เข้าไปเสริมใน กระบวนการวางแผนและการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้
2	ด้านการจัดองค์กร	เห็นด้วย	ให้หน่วยงานทางการศึกษาเป็นผู้ควบคุมคุณภาพ ของการศึกษา การบริหารงานที่มีหลากหลายรูปแบบ ควรให้โรงเรียนและชุมชนเป็นผู้ร่วมกำหนด การจัดองค์กร
3	ด้านการอำนวยการ	เห็นด้วย	ให้มีการอำนวยการโดยให้ชุมชน มีส่วนร่วม
4	ด้านการประสานงาน	เห็นด้วย	ให้ชุมชนเป็นผู้ติดตามการทำงาน เพื่อให้มีความ โปร่งใสในการดำเนินการ
5	ด้านการประเมินผล	เห็นด้วย	ต้องมีการพัฒนา ปรับปรุง จากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง อย่างต่อเนื่อง การประเมินผลโดยการมีส่วนร่วมของ ชุมชนและรายงานผลให้ชุมชนทราบตลอดเวลา
6	ด้านการบริหารทั่วไป	เห็นด้วย	ให้ผู้ที่เข้าร่วมบริหารโรงเรียนประถมศึกษาได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสม เห็นว่าโรงเรียนยังทำหน้าที่ ถ่ายทอดทางสังคมให้กับชุมชน นอกจากโรงเรียนยังมี องค์กร สถาบันต่างๆในชุมชนที่มีบทบาท ความ สำคัญ เอกลักษณะ รูปแบบของแต่ละองค์กรในการ กล่อมเกลาคคนในชุมชน โรงเรียนควรเป็นหน่วย ประสานไปยังองค์กรเหล่านั้นเพื่อชุมชน และเพื่อ องค์กรในชุมชนได้ให้การสนับสนุน ส่งเสริม ช่วย เหลือในส่วนที่โรงเรียนยังไม่พร้อมและขาดแคลน

สรุป แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ใน เขต
อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

3. ด้านการวางแผน แผนงานบริหารโรงเรียนมาจากการวิเคราะห์ความต้องการที่แท้จริงของชุมชนให้ชุมชน บุคลากร ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนและการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

4. ด้านการจัดองค์กร โรงเรียนและชุมชนควร มีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบองค์การบริหารที่หลากหลาย และมีกฎหมายรองรับที่ชัดเจน หน่วยงานทางการศึกษาเป็นผู้ควบคุมคุณภาพของการศึกษา

3. ด้านการอำนวยความสะดวก วิจัยสั่งการ บังคับบัญชา ภายในโรงเรียนให้เป็นไปตามระบบบริหารที่มีชุมชนมีส่วนร่วมในการอำนวยความสะดวก ชี้นำเสนอข้อมูล

4. ด้านการประสานงาน โรงเรียนเป็นแกนกลางในการประสานงาน ตามแผนงานและทรัพยากรที่สนับสนุนมาจากชุมชน ชุมชนเป็นผู้ติดตามการทำงานเพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินการ

5. ด้านการประเมินผล มีการประเมินผลที่ชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการทั้งจากภายในโรงเรียนและภายนอกชุมชนอย่างต่อเนื่อง และรายงานผลให้ชุมชนทราบตลอดเวลา

6. ด้านการบริหารทั่วไป โรงเรียนเป็นแหล่งวิทยากร สถาบันในชุมชนที่มีบทบาทความสำคัญ เอกอัครราชทูต ในการขัดเกลาคนในชุมชน โรงเรียนควรเป็นแหล่งประสานให้เกิดวิทยากรทั้งปวงที่ชุมชนต้องการ รวมทั้งการช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม ในส่วนที่โรงเรียนยังขาดแคลนทรัพยากร ภูมิปัญญาของชุมชนควรนำมาส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียน เป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ของชุมชน และควรที่มีค่าตอบแทนอย่างเหมาะสมในการมีส่วนร่วมบริหารโรงเรียน